

Rama IX Art Museum Foundation

ความพอเพียง SELF-SUFFICIENCY

Vichake
H. B. 2000

มหกรรมศิลปะร่วมสมัยเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

เนื่องในโอกาสฉลองสิริราชสมบัติครบ 60 ปี

พ.ศ. 2549

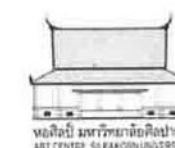
ความพอเพียง SELF-SUFFICIENCY

Rama IX Art Museum Foundation

THE ART EXPOSITION ON THE AUSPICIOUS OCCASION OF THE 60th ANNIVERSARY
CELEBRATIONS OF HIS MAJESTY'S ACCESSION TO THE THRONE

2006

ดำเนินการโดย

ด้วยความร่วมมือของ

กระทรวงศึกษาธิการ

มหาวิทยาลัยศิลปากร

วิทยาลัยอาชีวศึกษาราชบุรี

ภาพปก
วันแห่งความปีติ เฉลิมพระเกียรติครองสิริราชสมบัติครบ 60 ปี
โดย วิโชค มุกดามณี

Front cover
The 60th Anniversary Celebration of
His Majesty the King's Accession to the Throne
by Vichoke Mukdamanee

ความพอเพียง SELF-SUFFICIENCY

THE ART EXPOSITION ON THE AUSPICIOUS OCCASION OF THE 60th ANNIVERSARY
CELEBRATIONS OF HIS MAJESTY'S ACCESSION TO THE THRONE 2006

Organized: Art Centre, Silpakorn University

Exhibition Curator: Vichoke Mukdamanee

Published: Art Centre, Silpakorn University

Design: Art Centre, Silpakorn University

Photographs: Opas Chotpanawanont and artists

Press and public relation: Art Centre, Silpakorn University

First Edition: September 2006: 2,000 copies

Printed: Amarin Printing and Publishing Public Company Limited

ความพอเพียง SELF-SUFFICIENCY

THE ART EXPOSITION ON THE AUSPICIOUS OCCASION OF THE 60th ANNIVERSARY
CELEBRATIONS OF HIS MAJESTY'S ACCESSION TO THE THRONE

2006

Rama IX Art Museum Foundation

การแสดงผลงาน

Exhibitions

๑๕ กันยายน - ๕ ตุลาคม ๒๕๔๙
ณ หอศิลป์ มหาวิทยาลัยศิลปากร วังท่าพระ ถนนหน้าพระลาน กรุงเทพฯ

September 15th - October 5th, 2006
at Silpakorn University Art Gallery, Na Phra Lan Rd., Bangkok

๑ - ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๔๙
ณ หอศิลป์เจ้าฟ้าศรี สำนักวิทยบริการ อาคาร B มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

November 1st - 20th, 2006
at Academic Resource Center, Building B, Mahasarakham University

๙ - ๓๐ ธันวาคม ๒๕๔๙
ณ หอศิลป์ วิทยาลัยอาชีวศึกษาอุบลราชธานี

December 9th - 30th, 2006
at Ubonratchithani Vocational College, Ubonratchithani

๑๐ มกราคม - ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐
ณ หอศิลป์ สถาบันทักษิณคดี สงขลา

January 10th - February 3rd, 2007
at Institute for Southern Thai Studies, Songkhla

“ความเป็นศิลปิน

หมายถึง ความสามารถตามธรรมชาติ

ที่จะเห็นความงามและคิดถึงความงาม

เมื่อเกิดความคิดแล้ว ก็ต้องอาศัยวิชาความรู้

หรือเทคนิค เช่น วิชาช่าง เป็นต้น

จึงจะแสดงออกมาเป็นจิตรกรรม ประติมากรรม

หรือศิลปกรรมในลักษณะอื่นๆ ได้”

พระบรมราชโองการในพิธีพระราชทานปริญญาบัตร
แก่ผู้สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยศิลปากร
วันที่ 12 ตุลาคม พ.ศ. 2507

Rama IX Art Museum Foundation

Rama IX Art Museum Foundation

สารบัญ

8

คำนำ

ผู้อำนวยการหอศิลป์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

10

โครงการมหกรรมศิลปะร่วมสมัยเฉลิมพระเกียรติ

12

บทความ “ความพอเพียง”

21

รายนามศิลปิน

33

ผลงานศิลปกรรมในนิทรรศการ

61

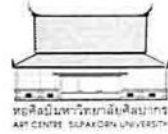
ประวัติศิลปิน

63

คณะกรรมการดำเนินงาน

71

ขอบคุณ

คำนำ

มหกรรมศิลปะร่วมสมัยเฉลิมพระเกียรติเรื่อง “ความพอเพียง”

ในมหามงคลสมัยที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชทรงครองสิริราชสมบัติครบ 60 ปี ในพุทธศักราช 2549 นับเป็นสิ่งประเสริฐสุดที่มีเคยปรากฏมาก่อนที่ประชาชนทุกหมู่เหล่าได้ร่วมกันแสดงความสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณที่พระองค์ทรงปกครองแผ่นดินโดยทศพิธราชธรรมมาโดยตลอด เหล่าพสกนิกรได้แสดงออกให้เห็นได้ในวันมหาปิติเมื่อวันที่ 9 มิถุนายน 2549 ณ สีหบัญชร พระที่นั่งอนันตสมาคม พระราชวังดุสิต ยังความปลาบปลื้มปิติโสมนัสแก่ประชาชนชาวไทยทั้งชาติ ทั้งที่อยู่ต่อนหน้าพระพักตร์และประชาชนในทุกๆ ภูมิภาคของประเทศ รวมทั้งประชาชนในภูมิภาคต่างๆ ทั่วโลก

นับแต่พระองค์เสด็จขึ้นครองราชย์ตราจนถึงปัจจุบัน ทรงอุทิศพระวรกายทุ่มเททำงานเพื่อประเทศและประชาชนของพระองค์ในโครงการตามพระราชดำริ และทรงบำเพ็ญพระราชกรณียกิจนานัปการเพื่อแผ่นดิน สิ่งต่างๆ ที่ทรงทำนั้นได้นำความร่มเย็นเป็นสุขมาสู่พสกนิกรโดยถ้วนหน้า นับเป็นพระมหากรุณาธิคุณที่คนไทยทั้งมวลน้อมรับใส่เกล้ากระหม่อมไว้ตลอดชีวิต

เพื่อเป็นการแสดงความจงรักภักดีและสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณแด่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ที่ทรงเป็นดวงใจของประชาชนทั้งชาติ รัฐบาล องค์การของรัฐและเอกชน ทั้งองค์กรเล็ก ใหญ่ ได้พร้อมใจกันจัดงานเฉลิมพระเกียรติในเนื้อหาเรื่องราวต่างๆ มาตั้งแต่เริ่มปีมหามงคล 2549 เป็นต้นมา

มหาวิทยาลัยศิลปากร เป็นสถาบันหลักทางด้านศิลปวัฒนธรรมของประเทศก่อตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2486 มาจนถึงปัจจุบัน และทุก ๆ ปี มหาวิทยาลัยจะจัดงานสำคัญต่างๆ ในวันศิลป์ พีระศรี 15 กันยายน ซึ่งเป็นวันก่อตั้งสถาบันโดยจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับงานศิลปวัฒนธรรม ทั้งการจัดนิทรรศการ ปาฐกถา เสวนา และการบรรยายทางวิชาการด้านศิลปะ

และในปีมหามงคลนี้ หอศิลป์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ได้จัดมหกรรมศิลปะเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวในโอกาสฉลองการครองสิริราชสมบัติครบ 60 ปี โดยนำแนวทางพระราชดำริเรื่อง “เศรษฐกิจพอเพียง” มาเป็นแนวคิดสร้างสรรค์ของศิลปิน ศิลปินและคณาจารย์ของมหาวิทยาลัย

*เศรษฐกิจพอเพียง เป็นปรัชญาที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีพระราชดำริชี้แนะแนวทางการดำเนินชีวิตแก่พสกนิกรชาวไทยมาตลอดนานกว่า 25 ปี ตั้งแต่ก่อนวิกฤติการณ์ทางเศรษฐกิจ ปรัชญานี้ชี้ถึงแนวทางการดำรงอยู่และการปฏิบัติตนของประชาชนในทุกระดับตั้งแต่ระดับครอบครัวระดับชุมชนจนถึงระดับรัฐ ทั้งในการพัฒนาและการบริหารประเทศให้ดำเนินไปในทางสายกลาง

Rama IX Art Museum Foundation

“ความพอเพียง” หมายถึงความพอประมาณ ความมีเหตุผลรวมถึงความจำเป็นที่จะต้องมีระบบภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีพอสมควรต่อการมีผลกระทบใดๆ อันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงทั้งภายนอกและภายใน ทั้งนี้ต้องอาศัยความรอบรู้ ความรอบคอบ และความระมัดระวังอย่างยิ่ง ในการนำวิชาการต่างๆ มาใช้ในการวางแผน และการดำเนินทุกขั้นตอนและขณะเดียวกันจะต้องเสริมสร้างพื้นฐานจิตใจของคนทั้งชาติโดยเฉพาะเจ้าหน้าที่รัฐ นักทฤษฎี และนักธุรกิจในทุกระดับให้มีสำนึกในคุณธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต และให้มีความรอบรู้ที่เหมาะสม ดำเนินชีวิตด้วยความอดทน ความเพียร มีสติปัญญาและความรอบคอบ เพื่อให้สมดุลและพร้อมต่อการรองรับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและกว้างขวางทั้งด้านวัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมจากโลกภายนอกได้อย่างดี

จากแนวคิดดังกล่าว หอศิลป์จึงได้เชิญคณาจารย์ ศิลปิน และศิลปินผู้มีชื่อเสียงร่วมกันสร้างสรรค์ผลงานศิลปะโดยนำแนวพระราชดำริ “เศรษฐกิจพอเพียง” มาเป็นแนวในการแสดงออกตามความคิดและจินตนาการที่ศิลปินตระหนักและต้องการนำเสนอผลงานของศิลปินรวม 60 ชิ้น ดังกล่าวนี จัดแสดงใน “งานมหกรรมศิลปะร่วมสมัยเฉลิมพระเกียรติ” หัวข้อเรื่อง “ความพอเพียง” โดยนำเสนอ ณ หอศิลป์ มหาวิทยาลัยศิลปากร วังท่าพระ กรุงเทพมหานคร ตั้งแต่วันที่ 15 กันยายน ถึง วันที่ 5 ตุลาคม 2549

การจัด “มหกรรมศิลปะร่วมสมัยเฉลิมพระเกียรติ : ความพอเพียง” ครั้งนี้ สำเร็จลุล่วงในทุกประการ โดยการสร้างสรรค์ของเหล่าศิลปิน ในนามของหอศิลป์ ขอขอบคุณในความอุดหนุนของศิลปิน ศิลปิน และคณาจารย์ ทุกๆ ท่าน บุคคลต่างๆ และทุกหน่วยงานที่ได้ร่วมกันน้อมเกล้าฯน้อมกระหม่อมทำงานถวายเป็นราชสักการะแสดงกตเวทิตาสนองพระมหากรุณาธิคุณแด่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเพื่อร่วมเฉลิมพระเกียรติและเผยแพร่พระมหากรุณาธิคุณในสมเด็จพระมหากษัตริยาธิราชเจ้าแห่งพระบรมราชจักรีวงศ์ให้แก่ไพศาลสืบไป

รองศาสตราจารย์วิโชค มุกดามณี
ผู้อำนวยการหอศิลป์

โครงการมหรรมศิลปะร่วมสมัยเฉลิมพระเกียรติ

เนื่องในโรกาลพระบาทสมเด็จพะเจ้าอยู่หัวครองสิริราชสมบัติครบ 60 ปี

แผนงาน แผนงานศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม
หน่วยงาน หอศิลป์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

1. หลักการและเหตุผล

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงอุทิศพระวรกายทรงงานเพื่อราษฎรมาโดยตลอด พระราชทานความช่วยเหลือและโครงการพระราชดำริต่างๆ เพื่อแก้ไขปัญหาความยากจนบำบัดทุกข์บำรุงสุขให้ประชาชนชาวไทยเสมอมาหลายครั้งหลายคราในยามที่ประเทศไทยประสบปัญหาวิกฤตทางด้านเศรษฐกิจ การเมือง และด้านอื่น ๆ พระองค์ได้พระราชทานแนวคิดแนวทางเพื่อคลี่คลายและบรรเทาปัญหาต่าง ๆ ดังเช่น ช่วงที่ประเทศไทยประสบปัญหาวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจอย่างรุนแรง ในปี 2540 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้พระราชทานพระราชดำริ “เศรษฐกิจพอเพียง” เพื่อชี้แนะแนวทางการดำเนินชีวิตแบบพอเพียงเป็นการช่วยคลี่คลายปัญหาเศรษฐกิจที่ผู้คนทุกระดับในประเทศกำลังเผชิญอยู่ให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างมั่นคงยั่งยืน และมีความสุขแบบพอเพียง “เศรษฐกิจพอเพียง” ตามแนวพระราชดำริเป็นปรัชญาที่ชี้ถึงแนวการดำรงอยู่และปฏิบัติตนของประชาชนในทุกระดับตั้งแต่ระดับครอบครัว ระดับชุมชน จนถึงระดับรัฐ ทั้งในการพัฒนาและบริหารประเทศให้ดำเนินไปในสายกลาง โดยเฉพาะการพัฒนาเศรษฐกิจเพื่อให้ก้าวทันต่อโลกยุคโลกาภิวัตน์ ความพอเพียงหมายถึง ความพอประมาณ ความมีเหตุผล และการมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัวเพื่อรับผลกระทบอันเกิดจากการเปลี่ยนแปลง ดังนั้นเศรษฐกิจพอเพียงสามารถนำมาปรับใช้ได้ในทุกระดับในทุกสังคม เศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำริจึงสะท้อนให้เห็นถึงพระอัจฉริยภาพของการเป็นพระมหากษัตริย์นักพัฒนาในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว องค์การพัฒนาแห่งสหประชาชาติ (UNDP) ได้ทูลเกล้าถวาย “รางวัลความสำเร็จสูงสุดด้านการพัฒนามนุษย์” แต่พระองค์ ในวันที่ 26 พฤษภาคม 2549

การน้อมนำแนวคิดพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียงที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวพระราชทานให้กับปวงชนชาวไทยเพื่อเป็นแนวทางการดำเนินชีวิต และแนวทางการพัฒนาประเทศที่เหมาะสมกับสังคมไทยในกระแสโลกยุคโลกาภิวัตน์มากำหนดเป็นแนวนโยบายของประเทศไทย เป็นสิ่งจำเป็นในการแก้ไข ปัญหาต่าง ๆ อันเกิดจากการพัฒนาที่ขาดสมดุล ให้มีความสำคัญกับความเจริญทางวัตถุมากกว่าจิตใจ ละเลยศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ การทำลายสิ่งแวดล้อม การรังแกธรรมชาติและรังแกคนที่อ่อนด้อยกว่า ความเสื่อมถอยทางศีลธรรมและจริยธรรม ฯลฯ เป็นที่น่าสังเกตว่าการน้อมนำ “เศรษฐกิจพอเพียง” มาประยุกต์ใช้ในสังคมไทยยังไม่แพร่หลาย ความเข้าใจความหมายของ “เศรษฐกิจพอเพียง” ยังแคบอยู่มักถูกจำกัดไว้แค่กิจกรรมที่เกษตรกรธรรมดา หรือ ชาวไร่ชาวนาเท่านั้น ทั้ง ๆ ที่แนวความคิดดังกล่าวมีประโยชน์ต่อการกำหนดแนวนโยบายในการพัฒนาประเทศ การสร้างความเข้าใจ ตระหนัก และรับรู้ “เศรษฐกิจพอเพียง” ร่วมกันจะเป็นหนทางนำไปสู่การกำหนดแนวนโยบายของประเทศเพื่อการปฏิบัติที่เป็นจริงได้

ด้วยสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และเพื่อเป็นการเทิดพระเกียรติและถวายความจงรักภักดีแด่พระองค์ท่าน เนื่องในวาระแห่งการเฉลิมฉลองการครองสิริราชสมบัติครบ 60 ปี หอศิลป์ มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงเห็นสมควรจัด “โครงการมหรรมศิลปะร่วมสมัยเฉลิมพระเกียรติ” ขึ้น อีกทั้งหน่วยงานและคณะวิชาต่างๆ ยังได้ร่วมจัดให้มีการเสวนาและนำเสนอการสร้างสรรค์งานด้านศิลปะ จิตรกรรม ประติมากรรม สถาปัตยกรรม และการออกแบบ ตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง และโครงการพระราชดำริ รวมทั้งพระอัจฉริยภาพทางด้านศิลปะของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

2. วัตถุประสงค์

1. เพื่อเทิดพระเกียรติและสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณ ถวายความจงรักภักดีแด่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเนื่องในวาระเฉลิมฉลองการครองสิริราชสมบัติ ครบ 60 ปี
2. เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง ตามแนวพระราชดำริ
3. เพื่อเรียนรู้แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงและโครงการพระราชดำริ รวมทั้งพระอัจฉริยภาพทางด้านศิลปะของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ผ่านผลงานทางด้านศิลปะที่หลากหลายรูปแบบ
4. สามารถนำแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้เป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตประจำวันและกำหนดแนวทางในการพัฒนาประเทศที่สมดุล เพื่อให้เกิดความมั่นคงและยั่งยืนได้
5. เพื่อเสริมสร้างให้เกิดความตระหนักถึงคุณธรรมพื้นฐานในการดำรงชีวิตแบบพอเพียง มีความซื่อสัตย์สุจริต และมีความอดทน มีความเพียร ใช้สติปัญญา
6. ส่งเสริมให้มีการดำเนินชีวิตโดยมีธรรมะเป็นเครื่องกำกับใจตนเป็นสำคัญในวิถีพอเพียง

3. ผู้รับผิดชอบโครงการ

หอศิลป์ มหาวิทยาลัยศิลปากร โดยความร่วมมือของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม มหาวิทยาลัยทักษิณ และวิทยาลัยฯ ศึกษาศาสตร์ราชบุรี

4. ประนาทผลงาน

เป็นการสร้างสรรค์ผลงานทางด้านจิตรกรรม ประติมากรรม ภาพพิมพ์ หรือผลงานศิลปะที่ใช้สื่อประสมอื่นๆ

5. สถานที่ดำเนินการและกำหนดการแสดง

จัดแสดงในเดือน กันยายน - ตุลาคม พ.ศ. 2548/9

ณ หอศิลป์ มหาวิทยาลัยศิลปากร วังท่าพระ กรุงเทพฯ

จากนั้นนำไปจัดแสดง ณ หอศิลป์จำปาศรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หอศิลป์ สถาบันทักษิณคดี สงขลา

และหอศิลป์ วิทยาลัยอาชีวศึกษาอุบลราชธานี

6. งบประมาณของโครงการ

เงินงบประมาณ 400,000 บาท

รายละเอียดงบประมาณและค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน ในปี พ.ศ. 2548

1. ค่าใช้จ่ายในการจัดเตรียมข้อมูลต้นฉบับการบันทึกภาพ	20,000	บาท
2. ค่าใช้จ่ายในการบันทึกข้อมูล เพื่อเตรียมการเผยแพร่ในเอกสารสิ่งพิมพ์	10,000	บาท
3. ค่าใช้จ่ายในการจัดซื้ออุปกรณ์ เพื่อเผยแพร่ในระบบคอมพิวเตอร์ และการจัดทำ CD-ROM ในรูปแบบนิทรรศการสมัยใหม่	100,000	บาท
4. ค่าใช้จ่ายในการเตรียมการเรื่องนิทรรศการ ค่าขนส่ง ค่า Packing เพื่อขนย้ายผลงาน ไปแสดงในหอศิลป์ภูมิภาค และค่าใช้จ่ายเดินทางของเจ้าหน้าที่	50,000	บาท
5. ค่าใช้จ่ายในการบรรยายวิชาการและ Workshop	20,000	บาท
6. ค่าใช้จ่ายในการจัดทำต้นฉบับ การออกแบบ Art work เพื่อทำเอกสารสิ่งพิมพ์ โปสเตอร์ แผ่นพับ และสื่อบันทึก	20,000	บาท
7. ค่าจัดพิมพ์สื่อบันทึก โปสเตอร์ และสิ่งพิมพ์อื่น	149,000	บาท
8. ค่าใช้จ่ายในการเตรียมแสดงนิทรรศการ	6,000	บาท
9. ค่ารับรอง	10,000	บาท
10. ค่ายานพาหนะและค่าน้ำมันเชื้อเพลิง	5,000	บาท
11. ค่าใช้จ่ายในการประชาสัมพันธ์	4,000	บาท
12. ค่าสาธารณูปโภค	2,000	บาท
13. เบ็ดเตล็ด	4,000	บาท
รวมทั้งสิ้น	400,000	บาท
หมายเหตุ ขออภัยทุกรายการ		

7 แผนการดำเนินงานใน ปี พ.ศ. 2548 - 2549

กิจกรรม ระยะเวลา	2548	2549									
	ต.ค.-ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	
1. จัดตั้งคณะกรรมการดำเนินงานตามนาม ผู้ทรงคุณวุฒิและกษัตริย์ฯ วางแผน การดำเนินงาน	➡										
2. เชื้อเชิญศิลปิน ศิษย์เก่าที่มีความสามารถและ มีชื่อเสียงเข้าร่วมโครงการและกิจกรรม			➡								
3. จัดเก็บข้อมูล บันทึกภาพถ่าย									➡		
4. จัดทำต้นฉบับ ออกแบบรูปเล่ม และจัดทำ Art Work เอกสารและสิ่งพิมพ์											
5. เตรียมการเบื้องต้นสำหรับนิทรรศการ											

8. ดัชนีชี้วัดความสำเร็จ

8.1 นิทรรศการของศิลปินและศิษย์เก่าของสถาบัน จัดแสดงในกรุงเทพฯ และต่างจังหวัด 3 แห่ง

8.2 ผลงานศิลปกรรม 60 ชิ้น ที่มีรูปแบบ แนวความคิดและการสร้างสรรค์หลากหลายตามแนวพระราชดำริ “ความพอเพียง”

8.3 ความร่วมมือของศิษย์เก่ากับสถาบัน

8.4 ความสนใจของประชาชนต่อนิทรรศการ การเข้าชมนิทรรศการ การบรรยาย และการเสวนาทางวิชาการ

กรอบแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้พระราชทานพระราชดำริเกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียง มาตั้งแต่เริ่มงานพัฒนาเมื่อ 50 ปี ที่แล้ว และทรงยึดมั่นหลักการนี้มาโดยตลอด โดยเฉพาะด้านการเกษตร เราเน้นการ ผลิตสินค้า เพื่อส่งออกเป็นเชิงพาณิชย์ คือ เมื่อปลูกข้าวก็นำไปขาย และก็นำเงินไปซื้อข้าว เมื่อเงินหมดก็จะไปกู้ เป็นอย่างนี้มาโดยตลอดจนกระทั่ง ชวนาไทยตกอยู่ในภาวะหนี้สิน พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงตระหนักถึงปัญหาด้านนี้ จึงได้พระราชทานพระราชดำริให้จัดตั้งธนาคารข้าว ธนาคารโค-กระบือขึ้น เพื่อช่วยเหลือราษฎร นับเป็นจุดเริ่มต้นแห่งที่มาของ “เศรษฐกิจพอเพียง” นับตั้งแต่อดีตกาล แม้กระทั่งโครงการแรกๆ แถวจังหวัดเพชรบุรี ก็ทรงกำชับหน่วยราชการมิให้นำเครื่องมือกลหนักเข้าไปทำงาน รับสั่งว่าหากนำเข้าไ้เร็วนัก ชาวบ้านจะละทิ้งจอบ เสียม และในอนาคตจะช่วยตัวเองไม่ได้ ซึ่งก็เป็นจริงในปัจจุบัน

จากนั้นได้ทรงคิดค้นวิธีการที่จะช่วยเหลือ ราษฎรด้านการเกษตร จึงได้ทรงคิด “ทฤษฎีใหม่” ขึ้น เมื่อปี 2535 ณ โครงการพัฒนาพื้นที่บริเวณวัดมงคลชัยพัฒนาอัน เนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดสระบุรี เพื่อเป็น ตัวอย่างสำหรับการทำการเกษตรให้แก่ราษฎร ในการจัดการด้านที่ดินและแหล่งน้ำในลักษณะ 30:30:30:10 คือ ทุดสระและเลี้ยงปลา 30 ปลูกข้าว 30 ปลูกพืชไร่พืชสวน 30 และสำหรับเป็นที่อยู่อาศัย ปลูกพืชสวน และเลี้ยงสัตว์ใน 10 สุดท้าย

... การที่ต้องการให้ทุกคนพยายามที่จะหาความรู้
และสร้างตนเองให้มั่นคงนี้ เพื่อตนเอง เพื่อที่จะให้ตัวเอง
มีความเป็นอยู่ที่ก้าวหน้า ที่มีความสุข พอมีพอกินเป็นขั้นหนึ่ง
และขั้นต่อไป ก็คือให้มีเกียรติว่ายืนได้ด้วยตัวเอง ...

ต่อมาได้พระราชทานพระราชดำริเพิ่มเติมมาโดยตลอด เพื่อให้เกษตรกรซึ่งเป็นคนส่วนใหญ่ของประเทศมีความ
แข็งแรงพอ ก่อนที่จะไปผลิตเพื่อการค้าหรือเชิงพาณิชย์ โดยยึดหลักการ “ทฤษฎีใหม่” 3 ขั้น คือ

ขั้นที่ 1 มีความพอเพียง เลี้ยงตัวเองได้บนพื้นฐานของความประหยัดและจัดการใช้จ่าย
ขั้นที่ 2 รวมพลังกันในรูปกลุ่ม เพื่อการผลิต การตลาด การจัดการ รวมทั้งด้านสวัสดิการ การศึกษา การพัฒนาสังคม
ขั้นที่ 3 สร้างเครือข่าย กลุ่มอาชีพและขยายกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่หลากหลาย โดยประสานความร่วมมือกับ
ภาครัฐกิจ ภาคองค์กรพัฒนาเอกชน และภาคราชการในด้านเงินทุน การตลาด การผลิต การจัดการและ
ข่าวสารข้อมูล

สำหรับในภาคอุตสาหกรรม ก็สามารถนำ “เศรษฐกิจพอเพียง” มาประยุกต์ใช้ได้ คือ เน้นการผลิตด้านการเกษตร
อย่างต่อเนื่อง และไม่ควรถ่ายอุตสาหกรรมขนาดใหญ่เกินไป เพราะหากทำอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ ก็จะต้องพึ่งพิงสินค้า
วัตถุดิบและเทคโนโลยีจากต่างประเทศ เพื่อนำมาผลิตสินค้า เราต้องคำนึงถึงสิ่งที่มีอยู่ในประเทศก่อน จึงจะทำให้ประเทศไม่
ต้องพึ่งพิงต่างชาติอย่างเช่นปัจจุบัน ดังนั้น เราจะต้องช่วยเหลือประเทศให้มีความเข้มแข็ง ซึ่งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
ได้เป็นผู้จุดประกายระบบเศรษฐกิจแบบพอเพียง ซึ่งจะเป็นการช่วยลด ปัญหาการนำเข้าวัตถุดิบ และชิ้นส่วนที่เรานำมาใช้ในการ
การผลิตให้เป็นลักษณะพึ่งพา ซึ่งมีมาแล้วเกือบ 20 ปี แต่ทุกคนมองข้ามประเด็นนี้ไป ตลอดจนได้รับผลจากภายนอกประเทศ
ทำให้ประชาชนหลงลืม และมีเมื่อยกับการเป็นนักบริโภคนิยม รับเอาของต่างชาติเข้ามาอย่างไม่รู้ตัว และรวดเร็วจนทำให้
เศรษฐกิจของไทยตกต่ำ

... พยายามไม่ก่อความชั่วให้เป็นเครื่องทำลายตัว ทำลายผู้อื่น
พยายามลด พยายามละความชั่วที่ตัวเองมีอยู่
พยายามก่อความดีให้แก่ตัวอยู่เสมอ พยายามรักษา
และเพิ่มพูนความดีที่มีอยู่นั้น ให้่องงามสมบูรณ์ขึ้น ...

การปฏิบัติตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง

1. ยึดความประหยัด ตัดทอนค่าใช้จ่ายในทุกด้าน ลดละความฟุ่มเฟือยในการดำรงชีพอย่างจริงจัง
ดังพระราชดำรัสว่า
... **ความเป็นอยู่ที่ดีต้องไม่ฟุ้งเฟ้อ ต้องประหยัดไปในทางที่ถูกต้อง.** ...
2. ยึดถือการประกอบอาชีพด้วยความถูกต้อง สุจริต แม้จะตกอยู่ในภาวะขาดแคลนในการดำรงชีพก็ตาม
ดังพระราชดำรัสที่ว่า
... **ความเจริญของคนทั้งหลายย่อมเกิดมาจากการประพฤติชอบและการหาเลี้ยงชีพของตน
เป็นหลักสำคัญ.** ...
3. ละเลิกการแก่งแย่งผลประโยชน์และแข่งขันกันในการการค้าขายประกอบอาชีพแบบต่อสู้กันอย่างรุนแรงดังอดีต
ซึ่งมีพระราชดำรัสเรื่องนี้ว่า
... **ความสุขความเจริญอันแท้จริงนั้น หมายถึงความสุขความเจริญที่บุคคลแสวงหามาได้
ด้วยความเป็นธรรมทั้งในเจตนา และการกระทำ ไม่ใช่ได้มาด้วยความบังเอิญ
หรือด้วยการแก่งแย่งเบียดบังมาจากผู้อื่น.** ...
4. ไม่หยุดนิ่งที่จะหาทางในชีวิตหลุดพ้นจากความทุกข์ยากครั้งนี้ โดยต้องชวนช่วยใ้หาความรู้ให้เกิดมีรายได้
เพิ่มขึ้นจนถึงขั้นพอเพียงเป็นเป้าหมายสำคัญ พระราชดำรัสตอนหนึ่งที่ทำให้ความชัดเจนว่า
... **การที่ต้องการให้ทุกคนพยายามที่ จะหาความรู้ และสร้างตนเองให้มั่นคงนี้เพื่อตนเอง
เพื่อที่จะให้ตัวเองมีความเป็นอยู่ที่ก้าวหน้า ที่มีความสุข พอมีพอกินเป็นขั้นหนึ่ง และขั้นต่อไป
ก็คือให้มีเกียรติว่ายืนได้ด้วยตัวเอง.** ...
5. ปฏิบัติตนในแนวทางที่ศีลละสิ่งชั่วก็เลสให้หมดสิ้นไป ทั้งนี้ด้วยสังคมไทยที่ล่มสลายลงในครั้งนี้ เพราะยังมีบุคคล
จำนวนมิใช่น้อยที่ดำเนินการโดยปราศจากละอายต่อแผ่นดิน พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้พระราชทาน
พระราชโองาว่า
... **พยายามไม่ก่อความชั่วให้เป็นเครื่องทำลายตัว ทำลายผู้อื่น พยายามลด พยายามละความชั่ว
ที่ตัวเองมีอยู่ พยายามก่อความดีให้แก่ตัวอยู่เสมอ พยายามรักษา และเพิ่มพูนความดีที่มีอยู่นั้น
ให้่องงามสมบูรณ์ขึ้น.** ...

ทรงย้ำเน้นว่าคำสำคัญที่สุดคือ คำว่า “พอ”

ต้องสร้างความพอที่สมเหตุสมผลให้กับตัวเองให้ได้และเราก็จะพบกับความสุข

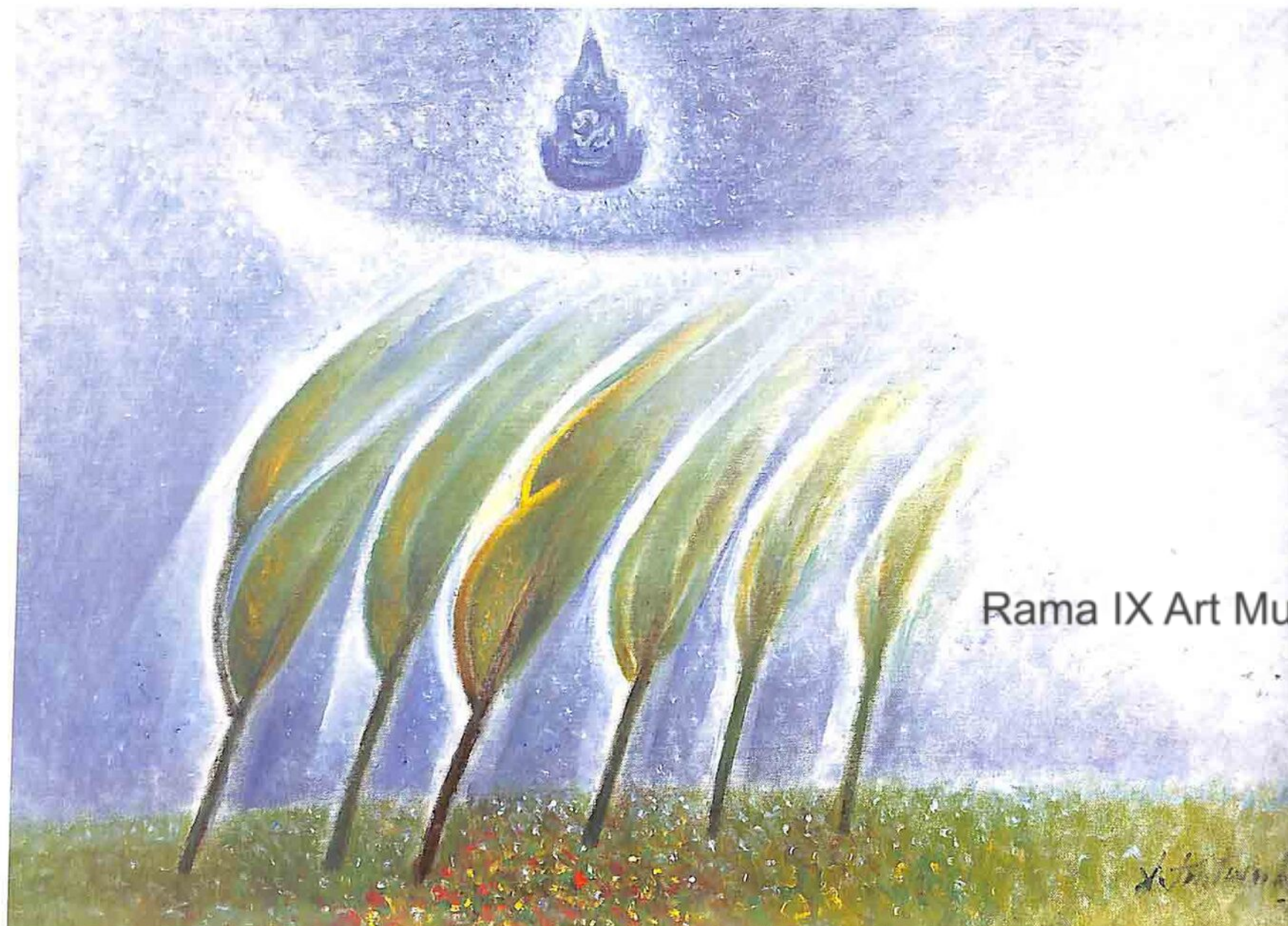
รายนามศิลปินในโครงการ

มหกรรมศิลปะร่วมสมัยเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ
เนื่องในโอกาสฉลองสิริราชสมบัติ 60 ปี

กมล ทศนาญชลี	ไพโรจน์ สโมส
กำจร สุนพงษ์ศรี	ไพโรจน์ วังบอน
ช่วง มูลพินิจ	ไพวัลย์ ดาเกลี้ยง
ชัยนันท ชะอุ่มงาม	ภัชราวุฒิ พัดสูงเนิน
ชัยรัตน์ แสงทอง	มณี มีมาก
ชิโนรส รุ่งสกุล	มัลลิกา มังกรวงษ์
ญาณวิทย์ ฤกษ์แจทอง	เมธา คงสนธิ
เดชา วราขุน	รณภพ เดชะวงศ์
ตฤพล เอนอ่อน	รัตนฤทธิ์ จันทะรังสี
ถนอมจิตร ชุ่มวงศ์	วิโชค มุกดามณี
ทวี รัชนิกร	วินัย ปราบริปู
ทินกร กาษรสุวรรณ	วีรเดช พนมวัน ณ อยุธยา
เทอดเกียรติ หวังวัชรกุล	ศักชัย อุทธิโท
ธง อุดมผล	คันสนีย์ รุ่งเรืองสาคร
ธงชัย รักประทุม	สมวงศ์ ทัพพรัดน์
ธณฤกษ์ ทิพย์วาริ	สมศักดิ์ วัชรสุวรรณ
ธีระวัฒน์ คณะมะ	สวัสดี ดันติสุข
บริรักษ์ ศุภตริยวรพงศ์	สุจินต์ ดรีณรงค์
ประดิษฐ์ ตั้งประสาทวงศ์	สุดใจ ไชยพันธุ์
ประทีป คชบัว	สุวรรณิ สารคณา
ประทีป สว่างสุข	สุวัฒน์ วรรณมณี
ประเทือง เอมเจริญ	อภิชาติ แสงไกร
พิชิต ตั้งเจริญ	

ผลงานศิลปกรรมในนิทรรศการ
WORK OF ART

Rama IX Art Museum Foundation

Rama IX Art Museum Foundation

สวัสดี ตันติสุข / Sawasdi Tantisuk
พระบารมีปกเกล้า / The Grace of His Majesty
Oil on canvas, 70x90 cm, 2006

"ตั้งแต่มหิดลพญาเจ้านครหลวง ให้ดวงร่มขึ้น ร่มเย็นเป็นสุขแก่แผ่นดินไทย และพระราชทานปริญญานี้ชีวิต "เศรษฐกิจพอเพียง" ที่ถูกเอื้ออำนวย มีคุณค่าสูงในการดำเนินชีวิตทางเศรษฐกิจแก่ชาวไทยและชาวโลก องค์พระชาติ และองค์พระบรมมหาราชวัง"

"His Majesty's concept "Sufficient Economy" is like a rain fall bringing peace and happiness to the nation."

สวัสดี ตันติสุข / Sawasdi Tantisuk
พระบารมีปกเกล้า / The Grace of His Majesty
Oil on canvas, 70x90 cm, 2006

"รูปที่ 1 พระบารมีปกเกล้าฯ เกิดความชุ่มชื้น ร่มเย็นเป็นสุข ด้วยสายลมและหยาดฝน พระสิริลักษณะ 60 ปี ครองราชย์เป็นส่วนสำคัญของแผ่นดิน
นำไปสู่รูปที่ 2 "เศรษฐกิจพอเพียง" ซึ่งใช้รูปเป็นตัวหนังสือเครื่องสัญลักษณ์สำคัญ รวมทั้งสิริบริวารภาคในรูป ให้ความร่มและหยาด ฝนคือ
เศรษฐกิจพอเพียง เป็นผลมาจากองค์การดำเนินชีวิตที่ถูกต้องพอดีพองาม แต่ขาดดุลก็ไม่ถูกต้อง เป็นผลมาตยชีวิต ถึงสมสลายตาในที่สุด"

"The first painting depicts His Majesty's Grace bringing peace and happiness with breeze and rain leading to the second painting "Sufficient Economy" with the colors and elements representing the light and rainy day life"